

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:
Egész évre 12 kor., fél évre 6 korona
negyed évre 3 kor.

POLITIKAI NAPILAP
MEGJELENIK NAPONKINT REGGEL, KIVÉVE HÉTFŐN.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
KLADEK és HAMBURGER könyvnyomdája
Batthyány-utca 5. sz.

A válság.

Tartozzék bárminő párthoz valaki, legyen akár a régi szabadelvűpárt embere, vagy lelkes hive a győztes ellenzéki koalíciónak, — ha igaz hazafi, a válság huzódása egyaránt aggodalmakkal tölti el.

A nemzet nyilatkozott, a többség a régi ellenzék részén van, a kibontakozás útja majdnem tisztának és egyetlennek látszik s mégis a helyzetet ismerők azt mondják s az igazat mondják ezzel, hogy nincs kibontakozás semmiféle irányban.

Ha ez így van, ez csak azt jelentheti, hogy elejétől kezdve hamis és nem igaz alapokon, nem természetes alapokon indult az egész háborúság s az a sok valótlan és természetellenesség, félrevezetés, ami összehalmozódott, boszulja meg magát ma.

Egy osztrák politikus azt állítja, hogy ott kezdődik a hiba, ahol a kiegyezési törvényt más-kép ismertették meg Bécsben, mint amilyen értelemmel azt a magyar nemzetnek magyarázták.

Ilyet mondhat egy osztrák, de mi tudjuk, hogy Deák Ferencz soha kétszínű politikát nem folytatott s hogy a 67-es törvények az összes nemzeti jogokat magukba foglalják és tért engednek a 67-es alap nemzeti irányu kiterjesztésére egész világossággal és csupán a politikai okosság ismerte fel benne a fokozatos fejlesztés elvét.

Nem kell tehát olyan mélyen visszanyulnunk a bonyodalom csomójáért, elég, ha arra utalunk, hogy az utóbbi kormá-

nyok kerülni akarva a közgazdasági harcokat, haladtak némán a fejlődés útjain.

Ezt a helyes politikát követve, a szabadelvűpárt is engedte, hogy a nemzet a szélső irányok felé ragadtassék olyan pontokra, amelyeken már a koronával megegyezni képtelen. Visszartartották a rohamos fejlődést, amíg az most elementáris erővel törve ki, szélsőségekbe csap.

1867 óta — az egy Bánffy aerát kivéve — a nemzeti törekvések iránt nem lelkesedett senki, Bánffyt pedig ugyanazon nemzeti obstrukció buktatta meg, amely a nemzeti jelszavakkal ma győzedelmeskedett.

Ez is egyik ellenmondása a helyzetnek, valamint az is, hogy a legellenszenvesebb elemek is egyesültek a legrokonszenvesebb nemzeti politika védelmére, valamint az is, hogy az ország legtehetségesebb, leghivatottabb államférfia a helyzet ismeretétől áthatva ítélte meg a nemzet hangulatát, hogy teljes jóhiszeműséggel vitte harczba pártját és az országot s főleg pedig az, hogy a győztes ellenzék sokkal súlyosabb programmal győzött, mint amelyet megvalósíthat, amire az a mentsége, hogy programja mint örökös ellenzéki program arra volt szánva, hogy csak részletekbe s a kormánypárt retortáin át-szűrve kerüljön megvalósításra.

Ennyi furcsa véletlen és valótlan s inkonzekvencián keresztül bonyolódott a mai válság annyira össze.

Az ellenzék nem engedhet a 48-ból, a korona nem enged a maga álláspontjából, az országnak a 67-es alap teljes feloldozása veszedelmes lenne, a 67-es többség pedig olyan mértékben veszített, hogy gondolni sem lehet ma arra, hogy az ország lángba borítása nélkül, ha igazolt volna is ez, győzőn.

És kibontakozásnak mégis csak kell lenni, még pedig a kölcsönös jóakarattal s főleg önzetlenség révén.

A koronának ridegségéről, a nemzetnek a szélsőségekről le kell mondani, az ortodox 48-asok vonuljanak dicsőségesen félre s őrizzék meg továbbra is tisztán Kossuth ellenzéki zászlaját, melyre a nemzetnek még sok szüksége lesz, a 67-es szabadelvű párt exponált alakjai pedig ne szervezzék a pártot ellenzékévé, de engedjék hogy egy új 67-es uralkodó párt egyik alkotó elemévé válhasson.

Ilyen politikai débacle után a pártok és politikusok ne sajnálják, ha saját érdekeik és saját személyeik kárt szenvednek mert, mert itt az a feladat, hogy valahogy az országot meg lehessen menteni.

Ehhez közre kell működni a győzőnek és legyőzöttnek egyaránt.

Március 15-ike.

Tegnap zárult be a szabadságtestvériség és egyenlőség eszméinek ünneplése, hogy a tavasz új fakadásakor ismét visszatérjen az a lelkesedés, amely ma otthonias volt az emberek szívében. És ha visszatér,

ez bizonyítéka lesz annak, hogy a márciusi eszmék gyökere mindig mélyebbre hatolt a lelkekbe, hogy diadaluk annál inkább biztosítva legyen.

A függetlenségi kör a Hungária nagytermében tartotta meg hazafias ünnepélyét, melynek sikerét, ha ugyan a hazafias eszmék hatásán kívül más sikerről lehet beszélni, Nánay Mihály ünnepi szónoklása képezte. A lelkekhez beszélt ő, egyszerű, de szívből fakadó szavakkal, melyeket semmi más, csak a magyar hazának őszinte szeretete fakasztott, minden mellékérdek nélkül.

A polgárság nagy száma, mely ezen az ünnepélyen megjelent, ékesen szóló bizonyítéka volt Szabadkán a magyar szabadság-szeretet erősödésének. Az ünnepélyen Kalmár Antal dr. is elmondta történelmi reminiscenciákkal dus beszédét.

Ünnepelt tegnap a kereskedelmi egyesület is. Száznál többen jelentek meg az ünnepségen, mely annál jelentőségtelesebb volt, mert azok, akik rajta megjelentek, mint a szellem és a szív asztokráciái lelkesedtek a nagy eszmékért, melyeknek értelme így nagyságban és szépségben csak megszokosorodott. Az ünnepi szónok Lányi Mór volt, aki beszédével a már kezdetben lelkes hangulatot csak fokozta.

A nemzeti kaszinó is ünnepelt. Vermes Béla volt az ünnepi szónok. Rövid, de szívből fakadó beszéde Szabadka intelligenciáját lelkesedésre készítette.

A m. á. v. altiszti kör tegnapi esti ünnepe, egyike volt Szabadka legszebb ünneplésének. Igazságképen mondjuk ezt el, mert ezen az ünnepségen részt vett mindenki lelkesedéssel, mely mindinkább fokozódott. Borza Antal, a kör elnöke vezette be az ünnepély jelentőségét körvonalozó szavaival a száznál sokkal több jelenlévőt a lelkesedésbe. Utánna Dugovich Imre beszélt a nap jelentőségéről, a márciusi eszmék világokat boldogító igazságáról és a magyar szabadságról.

Ezután következtek a többi sze-

Bácsmegeye legnagyobb női felöltő raktára!

Női felöltők 3, 5, 7 frtól feljebb

Női ulsterek 8, 10 „ „

Női hawelokok 5 „ „

Blousok, joupponok és kóstümekek!

Leány felöltők 3 frtól felj.

Leány hawelokok 4 „ „

Gyermek ruhák és fehérneműk nagy választékban.

Női fehérneműk!

Kalap, cipő és uri divatcikkek legolcsóbb beszerzési forrása.

Olasz kalap különlegességek.

J. K. Jta és Fjess Vilmos cs. és kir. udvari kalap-készítők raktára.

Eisler Jzso divatruházában Szabadka, Fötér

replők, akik, mint Szabadka egyetlen ünnepségén sem, a lelkekbe tudták vésni a magyarság szentségének sérthetlenségét. Ude volt az ünneplés, a hatás is, mint azok, a kik a lelkesítésre vállalkoztak. Sture Szilárdka szavalta el az Előre című költeményt és szavallásának hatása-képen a jelenlévők örömmel rohantak volna a harcokba. Ő utána Bagó István szavalt nagy hatással egy hazafias költeményt. Taps, lelkesedés jutalmazta szavallatát. Ezután özv. Jarányi Gyuláné énekelte behizelgő, lelkesítő hangon kurucnótákat és énekelhetett volna hajnalhasadáig, ha engedelmeskedett volna a szünni nem akaró tapsoknak Most Licht József egyetemi hallgató szavalta hatást, lelkesedést keltve, a lelkesítő nemzeti dalt a Talpra magyart. Most néhány pillanatig szünetelt a lelkesedés. Szaghmeiszter Etuska lépett a közepre, hogy elszavalja Petőfinék Falusi kisleány Pesten című költeményét. Bizony oly szavallás volt, aminő csak emelni tudta a magyar igazság iránt fel-fellobbanó szeretetet. Volt is taps, szünni nem akaró és ha mi kritikusok kritikának akar-nánk magunkat kitenni, még részletezésekre is bocsátkoznánk, hogy dicsérhessünk. Ezt azonban nem tesszük és csak hűséges tárgyilagossággal mondjuk el, hogy a taps nem szünni volna meg, ha a szavalló ismételni akart volna. Végül Bécs Ferenc szavalt hazafias, lelkesítő költeményt s ezzel a lelkesedéstől megpihent kedélyek csak fokozottabb mérvben engedték át magukat a nagy, a szent eszmék uralmának.

Igy kellene ünnepelni mindenütt március idusát és így is ünnepelnék, ha minden körnek olyan elnöke lenne, mint Borza Antal és ha minden ünnepségen olyan háziasszony lelkesítene kedvességével, őszinteségével, mint Pietsch Ferenczné, aki háziasszonyi szerepét úgy fogta föl, hogy méltó volt március 15-dikéhez. Szóval magyar volt ott minden, még a megjelent hölgyek is kackiás, férfiakat nemesen lelkesítő magyar öltözetben jelentek meg.

A színházban diszkrécióval ülték meg az évfordulót. Az előadást György A. Mór Kossuth nyitánya vezette be a szerző személyes vezénylete mellett. A hazafias zeneköltészet szebbnél szebb termékeiből mesteri kézzel vallóan összeállított zenemű általános tetszésben részesült. Ezután Falussy szavalta el Balla Miklósnak Kossuth című gyönyörű költeményét lelkes tapsokat aratva tüzes előadásával. A színtársulat összes tagjainak részvételével rendezett megkapó tableaux fejezte be az előadás ünnepi részét. A gyönyörű csoportozat a Pillvax kávéházi jelenetet ábrázolta, amikor Petőfi a kávéházi asztal tetején állva tüzelte lelkesedésre a polgárokat. A háttérben Kossuth Lajos sikerült mellszobra volt látható.

A király előtt.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, márc. 16.

Tisza István grófot, ma két-izben fogadta ő felsége kihallgatáson, először tizenegy órakor, másodsor pedig egy órakor hosszú kihallgatáson.

Ő felsége Tisza István gróf javaslatára elhatározta, hogy hétfőn Budapestre jön, ahol a válság megoldására további lépések fognak megtétni.

Valószínűleg több politikus fog még meghívást kapni kihallgatásra.

Tisza István még ma délután visszautazott Budapestre.

Az autonóm vámtarifa. Bécsből jelentik nekünk: A képviselőház nagy pártjai a N. Fr. Presse értesülése szerint megegyeztek abban, hogy még ebben a hónapban tárgyalják a képviselőházban az autonóm vámtarifát. A miniszterelnöknek a nagy pártok vezéreivel folytatott tanácskozásából kitűnik, hogy teljes bizonyossággal várható, hogy az egész vámtarifát még husvét előtt el fogják intézni. Az ujschekek is kijelentették, hogy hajlandók ezt az akciót támogatni.

A politikai helyzet.

(Saját tudósítónktól.)

Budapest, március 15.

Két napig tartotta magát a hír, hogy *Andrássy* Gyula grófot a mai napra audienciára Bécsbe hívák, de tegnap már megcáfolták a kirt és azt üzenték Bécsből, hogy a felség egyelőre egyetlen egy magyar politikust sem fogad.

Ez aztán igazában azt jelenti, hogy Bécsben egyelőre nem gondolnak a válság megoldására, a mi a helyzetet igazán elmérgesíti.

Mert mi is történik most, akkor, ha a válságot hamarosan nem oldják meg. Az, hogy a szövetszert pártok április hó 4-ére összehívják a képviselőházat és ott aztán olyan vitát provokálnak a válság elodázása címén és a felirat körül, a mely még elkeseredettebbé teszi a helyzetet. Igaz ugyan, hogy a felség élhet az elnapolás jogával, de ha megteszi is a dolognak nem használ, mert még inkább felizgatja a kedélyeket és a képviselők az izgalmat szerte viszik az országba.

Akárhogy tekintsük is a helyzetet, vigasztalan minden irányban. A király nem enged, ezt izengetik Bécsből, az ellenzék meg itt nem enged, hajtogatják a függetlenségipártiak, nem enged pedig, mert nem szabad engednie. Merészség itt, merészség amott. Seholy sem nyílik ki ut. — Mi lesz ennek a vége? — ezt kérdik a komoly politikusok. Feleletet azonban senki se tud adni.

Politikai körökben nagy érdeklődéssel tekintenek *Apponyi* Albert gróf hétfői beszéde elé, a melyet a Kossuth-serleg felavatása alkalmából mond. Ugy hírlik, hogy ezzel az alkalommal pártja a függetlenségi párt megbízásából fontos politikai enunciaciókat mond majd.

A háború.

London, március 16.

A „Morning Post“ jelenti Sanghaiból: A japánok Tienlinget bevetették és a Karbin felé visszavonuló oroszokban a nehéz ostromagykával óriási pusztítást vittek véghez.

London, március 16.

A Reuter ügynökség jelenti Tokióból: A japán kormány 43.000 orosz fogoly számára szállást készített husz különböző városban.

London, március 16.

Szingaporei Lloyd-hír szerint a Hongvar nevű gőzös mellett a sorlungi világítótoronynál 22 japán hadihajó vonult el.

London, március 16.

A „Daily Cronicle“ jelenti: Az angol követség erőlyes jegyzéket adott át az orosz kormánynak, amelyben 100.000 font sterling kártérítést követel a „Kiught Comandeur“ hajó elsüllyesztéseért. Ezt az összeget a hajó tulajdonosa részéről emelendő kártérítési igényektől eltekintve követelik, minthogy az oroszok minden nemzetközi jogot arculítva bántak el a hajóval. Az orosz kormány a jegyzékre választott bírósági eljárást hozott javaslatba.

Pétervár, márc. 16.

Semmi titkot nem csinálnak már itt arról, hogy a mukdeni csata az orosz fegyvereknek határozott, nagy vereségét jelenti. Hivatalos körök ugyancsak cseppenkint akarták beadni az orosz népnök a keserű orvosságot; de az események oly óriásiak voltak, hogy a titkolózás semmit sem ért. A közönséget roppant pánik fogta el. Százezernyi ember ostromolja a hadügyminisztériumot, mert mindenki tudni akarja hogy hozzátartozója esett-e vagy nem. A hadügyminisztérium minden jóakarát mellett sem tud felvilágosítást adni, mert az elesettek listáját még nem kapta meg. Nem is lehet elképzelni, hogy a sebesültek és elesettek ily nagy száma mellett listát összeállítsanak és azt Pétervárra egész teljességében elküldjék. Ami az oroszok visszavonulását illeti arra vonatkozóan egy szemtanu a következőket mondta el: Amikor megkapták a visszavonulásra a parancsot, senki sem akart hinni benne, annál kevésbbé, mert a japánok abban az időben az egész keleti arcélen visszafelé indultak. Az orosz csapatok türelmetlenül várták a parancsot az ellenség támadására. A katonák roppant izgalomba estek a parancsra és kérdezték a tiszteket hogy voltaképpen miért is kell visszavonulniok? Senki sem tudott választ adni rá. A tisztek helyzete ily körülmények közt borzasztó volt. Szinte irigyelték elesett társaikat, akik abban a tudatban haltak meg, hogy az oroszok megtartották pozíciójukat és végül mégis győzni fognak. Sűrű sötét éj volt volt, amikor a csapatok visszavonultak. Mögöttük láncokban álltak a raktárak. A lángok messze világítottak. A lelkeket borzalom fogta el.

Letartóztatás egy orpheumban.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, márc. 16.

A főváros egyik éjjeli lebujában, hol aranyos rámaju tükrök fényébe verődik vissza a lapangó bűnök egész legiója, napok óta — azaz jobban mondva — több este óta egy szemmel láthatólag idegen fiatalember kopasztása folyt zeneszó és pezsgő mellett.

A derék ifju azonban birta az élvezetet s tán még ma is folytatná, ha egy kellemetlen intermezzo — detektivek alakjában — örökre véget nem vet a vig életnek.

A dolog részletei a következők: A bünbarlangban pár hét előtt egy elegáns s csak németül beszélő fiatal ember tűnt fel mint bőkezű mecenás.

Névjegyén csak ennyi állott:

Wirth Arthur, architekt.

A derék embertől élt azóta a helység minden tündére és pincére.

Az éjjel is javában durrogott a pezsgős üveg s szólott a zene, mikor érdekes incidens zavarta meg a mulatságot.

— Herr Rück! — hallatszott ugyanis a szomszéd asztaltól, mire Wirth ur kíváncsian fordult hátra.

A másik pillanatban már sápadtan hebegett két uri embernek, a kik mint detektivek igazolták magukat.

Természetesen a Herr Rück recte Wirthet letartóztatták mint egy zürichi bank sikkasztóját.

Az orpheum bőkezű pasasa, ugyan is Rück Ede zürichi ügynök s nem Wirth Arthur architekt, s Zürichből csekély 32 ezer koronát sikkasztva szökött Budapestre hol a bűnnek anynyi fényes meleg ágya vagyon.

HIREK

TÁJÉKOZTATÓ.

Szabadkai közkönyvtár és muzeum. Nyitva szerdán és szombaton délután 3-tól 5-ig Vasárnap délelőtt 9-től 12-ig.

Március 18 d. n. 3 órakor. A szabadkai általános takarékpénztár részvénytársaság kebelében megalakult közlésönös segélyező szövetkezet közgyűlése, az intézet helyiségében.

Március 19 d. e. 10 órakor, a Szent-Rókus című temetkezési egyesület közgyűlése a volt Hungária szálloda nagytermében.

Március 26. A szabadkai löver egyesület közgyűlése.

Április 12. A szabadkai általános Ipartesület közgyűlése d. e. 9 órakor a Hungaria épület nagytermében.

— **Személyi hír.** Báró *Vojnic* István az országos szabadelvű párt alelnöke ma Szabadkára érkezett.

— **Miniszteri elismerés.** A földmívelésügyi miniszter *Galambos* Sándornak a Bács bodrogh megyei gazdasági szövetség igazgatójának az állattenyésztés és tejjgazdaság fellendítése és a tejsz. vezetékek létesítése körül kifejtett buzgó és eredményes működéséért őszinte elismerését és köszönetét nyilvánította.

— **Polgármester-gyűlés.** A törvényhatósági városok polgármesterei nek idei gyűlése augusztus hóban Pancsován lesz ahol az idén országos ipari és mezőgazdasági kiállítás tartanak. Zechmeiszter Károly győri polgármester, a kongresszus elnöke a napokban értesítette erről dr. Biró Károly szabadkai polgármestert.

— **Törley Gyuláné halála.** Városunk egész társadalmában mély megdöbbenéssel értesülültek a kérelhetlen sorscsapásról, amely a Törley családot érte Törley Gyuláné hirtelen elhunytával. Törley Gyula

tegnap este tért haza a szállásról, de már csak imádott neje hült tetemeire borulhatott. Az elhunyt urnő egyetlen leánya ma reggel érkezett meg a fővárosi nevelőintézetből. Törley József és neje is már megjöttek. Holnap délelőtt fél 11 órakor a szt. Teréz templomban engesztelő szent mise áldozat lesz, mely alkalommal Gaal Ferenc gyönyörű rekviemjét fogja előadni a megerősített templomi ének és zenekar. A rekviemet, a melyet szerzője Joó Nándor halálára írt, ma fogják másodszer előadni. A Petőfi-utcai gyászházban felállított ravatalt a koszorúk egész özöne borítja. A család a következő gyászjelentést bocsátotta ki: Törley Gyula úgy a saját, mint gyermekei: Bálint, Tibor, és Margit, nevében fájdalomtól megtört szívvvel jelenti, hogy forrón szeretett neje: Törley Gyuláné szül. Karner Etelka f. hó 15-én d. u. 3 órakor 40 ik és boldog házasságának 21-ik évében hirtelen elhunyt. elhunytát férjén és gyermekein kívül siratják: Öregatyja: Id. Birkás István, nővére: Dr. Vojnics Gyuláné sz. Karner Lili férjével; Dr. Vojnics Gyulával; sógora: Törley József nejjével, Szacellary Irénnel és özv. Törley Antalné családjával; ugy szintén számos rokonai. A boldogultnak hült teteme f. hó 12-én d. u. fél 4-kor fog a halottas házból (Petőfi-utca 10. sz.) a róm. kath. szertartás szerint beszenteltetni s onnan az ugynevezett bajai sírkertben levő családi sírboltban örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szentmise pedig ugyanaz nap d. e. fél 11 órakor a szt. Teréz egyházban fog az Urnak bemutatni. Szabadkán. 1905. évi március hó 15-én Áldás emlékére!

— **Katonai áthelyezés.** Marssó László Baján állomásozó honvédtuszárnagyot, Szabadkára helyezték át.

— **A színügyi szabályrendelet módosítása.** A belügyminiszter által visszaküldött színügyi szabályrendelet, a kívánt módosítók eszközésével a legközelebbi közgyűlés elé fog terjesztetni. A szabályrendeletben a következő fontosabb változások lesznek: 1. A miniszter óhajának megfelelőleg a színház bérbeadása a jövőben legalább három évi, legfőlebb és lehetőleg 6 évi időtartamra fog eszközölni, úgy mint ez már a nagyobb vidéki városokban, így Szegeden is érvényben van. Ez az intézkedés főleg a szintársulat állandósítása és anyagi existenciájának biztosítása érdekében kívánatos. — 2. A színházi helyárok nem lesznek a szabályrendeletbe foglalva, hanem azokat időről-időre a tanács fogja megállapítani. 3. A felelősségi fórumok közül a tanács és a közigazgatási bizottság töröltetni fognak, miáltal a színügyi bizottság autonóm hatásköre lesz megőve. A második felelősségi fórum a törvényhatósági bizottság lesz, amelynek a színüggyel összefüggésben lévő anyagi kérdésekben illetékes beavatkozási joga lesz biztosítva, a harmadik fórum pedig a belügyminiszterium.

— **A gázgyár új igazgatója.** A szabadkai gázgyár központi igazgatósága *Kulhanek* Ernő gázgyári igazgatót állásától felmentette és helyébe *Seerenier* Alfonzot bizta meg a hely-

beli gázgyár vezetésével. Az új igazgató kassai származásu magyar ember. Az igazgatóság a régi vezető ellen dr. Brenner József képviselője által feljelentést adott be, mert a telepen levő összes faültvényeket kivágatta és ezáltal a szép telepet teljesen elcsufította. A kár megállapítása ma eszközöltetett Szaghmeiszter Gyula szakértő közbenjöttével.

— **Pályázatok a honvéd tisztképző alapítványi helyekre.** A hivatalos lap mai száma közli az 1905/06. tanévre üresedésbe jövő honvéd tisztképző intézeteknél létesített alapítványi helyekre kiírt pályázatokat és pedig: Bács Bodrogh megye által létesített két alapítványi helyre a honvéd főreáliskolában, melyekre Bács megyei községi illetőséggel bíró ifjak pályázhatnak, egyenlő minőség esetén a vármegyebeli tiszviselők fiai elsőbbségben részesülnek. A pályázati kérvények Bács bodrogh megye közönségéhez nyújtandók be. A báró Rudics-féle Ludovika akadémiai egy alapítványi helyre, melyre báró Rudich József vérségi, illetőleg oldalági rokonai, ezek nem léte esetén szegényebb sorsu magyar állampolgárok pályázhatnak. A pályázatok a honvédelmi miniszterhez nyújtandók be. Szabadka városa által létesített egy honvéd főreáliskolai alapítványi helyre, melyre első sorban szabadkai illetőségű ifjak pályázhatnak Szabadka város közönségéhez. Bajsai Vojnich Máté-féle, Ludovika akadémiai és 1 honvédfőreáliskolai alapítványi hely, melyre első sorban a bajsai Vojnich nemzetség fiági leszármazói, másodsorban leányági leszármazói a legtávolabbi izig, harmadsorban szegényebb sorsu megyénkbeli ifjak pályázhatnak. A pályázati kérvények idb. bajsai Vojnich Sándorhoz intézendők.

— **Gyilkosság 9 koronáért.** A bácsmegyei Mélykut községben, mint tudósítónk jelenti, véres bűntény történt, A Mélykuthoz tartozó csárdában vasárnap este egy asztalnál mulatoztak Szelmayer József Stark Jakab és Jngrund György sváb legények. A harmadik asztalnál ült egymagában Dudás Ferenc 35 éves gazdaember. Este 11 óra tájban Dudás fizetett és távozott, a három sváb legény rögtön utána. Utolérték a gyanútlanul haladó embert és botokkal pozdorjává verték a koponyáját. Mikor a lélek teljesen elszállt belőle, Jngrund, a halott zsebéből 9 koronát vett ki. A csendőrök hamarosan elfogták a gyilkosokat. Tettüket beismerték, de azzal védekeztek, hogy részegek voltak. Valószínű azonban, hogy rablógyilkosság forog fenn, mert a gyilkosok látták, amikor arannyal fizetett a kocsmában s már akkor összebeszéltek, hogy megölik. A gyilkosokat a b. almasi járásbírósg fogházában őrzik ahonnan legközelebb Szabadkára szállítják őket.

— **Sikkasztó süttöinas.** Vince Adám IV. kö-i süttömestertől Kovács Pál nevű tanonca még március 1-én 28 koronát elsikkasztott és a pénzzel megszökött. A feljelentés folytán a rendőrség a nyomozást megindította és tegnap a jeles tolvajcsemetét el is csípték és letartóztatták. Az eljárás folytatása véget ma átkísérték a büntető járásbírósgához.

— **Szélhámos nő.** Tegnap délelőtt egy polgárisan öltözött ismeretlen nő beállított Miklós Teréz varrónőhöz azzal, hogy egy uri nő ruhavarrással akarja megbizni és e célból mutatónak kér egy kész női

ruhát. A varrónő át is adott az ismeretlen nőnek egy kész ruhát és kíséretül egyik nála alkalmazott leánykát is vele küldte. Fel is mentek egyik helybeli orvos lakására, ahonnan a várakozó kis leányt azzal küldte el az állítólagos munkaközvetítő, hogy az urhölgy alszik, majd később jöjjön. A leányka haza is ment, de az ismeretlen nő többé nem mutatkozott.

János vitéz, a gyönyörű zenéjű operette összes hangjegyei zongorára 2 füzetben ára 6 koro a, cimbalomra 3 korona. *János vitéz teljes szövege* 2 korona. — *Herceg Ferenc: A honszerző* A modern irodalom legnépszerűbb szerzőjének e munkája, úgy mint minden eddigi műve, eseményekben gazdag és változatos, mely ajánlásra nem szorul. *Ára 4 korona.* Kaphatók *Heimann Mór* könyvkereskedésében. Vidékre bérmentve küldetik.

Innen onnan.

Vége a farsangnak, vége a sok dárídónak, — kimulattuk magunkat amugy istenigazában. Az édes, az andalító bosztonok ideje lejárt, a fellelhetlen szupé-csárdásoknak már csak mámorító, bűvös emléke él lelkünkben . . .

A szabadkai bálozó urhölgyek nem panaszkodhatnak: bőven kivehették részüket a mulatságból. A mi fiatalságunk gondoskodott róla, hogy az idej farsangon se jusson senkinek eszébe az a különös ízű növény, amelyből egy csipetnyit szívesen veszünk a levesben, de a melyre irtózva gondolnak a hölgyek a bál előtt. A szabadkai hölgyek úgy mulattak a farsangon, amint talán még sohasem.

De nem mindenütt van ilyen Eldorádó a bálozó kisasszonyok számára. Néhol bizony kijut a petrezselyemből is bőségesen. Így az a híradás, melylyel egy székelyudvarhelyi lap szolgál, bizonyára bámulatba fogja ejteni bálozó kisasszonykaink lelkét. Therpsikore alighanem könyező szemekkel, fájdalmas érzéssel jegyezte fel annak a táncmulatságnak a történetét a naplójában mely a mult héten folyt le Székelyudvarhelyt.

Képzeljék csak kérem, mi történt? Le sem merjük írni . . . A szupé-csárdás akkordjai busan, szomoruan hangzottak el. A vigság, vigalom helyett szomorúság honolt a teremben s talán egy-egy könycsepp is végigpergett egyik-másik baba fájdalmas arcán, mert — horribile dictu nem táncolt senki szupé-csárdást. Nem akadt vállalkozó fiatalember a táncra.

Olvassák csak kérem a szabadkai bálozó kisasszonyok a székelyudvarhelyi lap kétségbeejtő jelentését:

„A mulatság kezdetben, míg a mintegy negyven—ötven szebbnél szebb és érdekesnél érdekesebb dominók inkognitója foglalkoztatta a közönséget, igen élénk volt, később azonban s különösen vacsora után, hol a fogyatékos kiszolgálásnál csak az ételek és italok voltak rosszak, a hangulat mindinkább nyomottabb lett, úgy, hogy a szünóra utáni csárdásra egyetlen egy vállalkozó sem akadt, holott a táncos fiatalembereknek talán ennyire bővében soha nem voltunk, mint ez alkalommal.”

Nos hölgyeim, mit szólnak ehhez a szomorú jelentéshez? Nem gondolják-e, hogy bizony ez a mi Szabadkánk, akár mennyit is szidjuk mégis csak kellemes város.

Itt legalább emberemlékezet óta ilyen „szörnyű” eset soha elő nem fordult. A mi fiatalágunkban van

„vállalkozási szellem” bőven, még a szupé-csárdásra is.

Ki ne emlékeznék azokra a szép időkre, mikor Szabadkán még a kaláber járta? Mikor a kaszinóban és a kávéházakban minden asztalnál csak ezt játszották. Aki akkoriban a zsidós kalábert is értette, annak szavát nézeteltéréseknél löntőnek ismerték el. Egy szép napon azután, már évekket ezelőtt, a Szabadkára jött utazók egy új játékot kezdtek játszani: az alsóst. Ez pers e a magyaroknak nagyon tetszett, mert végre degredálhatták és elcsaphatták a felsőt, amelyet oly sokszor vártak és amely őket oly sokszor becsapta. Olyan szépségeket s érdekes variációkat is fedezett fel ebben játékkedvelő közönségünk, hogy a kaláber hamarosan letűnt s kiszorította teljesen az alsós.

Eleinte nagy számokkal írták és nem volt más bemonadás, mint a vannak, terc, kvárt, kvint, kassza, tulétraó, ultimo és volát. Körülbelül egy évvel ezelőtt megszűnt a nagy írás és életbelépett a fregoli, a renner. Hozzájöttek az új bemonadások, mint a szőrös majom, a betli; nemrégiben pedig a szánzi a Fedák Sári, a Tisza Pista és az uhu. Pár hét óta pedig zöld béka, banzaj, gromoboj, és Port Arturral játszó. Most haljuk, hogy egyesek e bemonadásokat keveselték és Mukdennel meg torpe lóval játszó. Ha így haladunk, legközelebb az fog szenzációkat irni, aki egészen uk-muk-fuk lapra veszi fel. He ez nem fog Lipótmezőre vezetni, akkor nem tudjuk mi. Mert a régebbi bemonadás is épp elég ahhoz, hogy az ember belebolonduljon.

TAVIRATOK

Schulek Vilmos a ravatalon.

Budapest, Dr. Schulek Vilmosnak, a kiváló szemész professzornak holtteste immár ravatalon pihen az egyetem központi épületének előcsarnokában, ahová ma reggel szállították. Az előcsarnok teljesen gyászpompába van borítva, a díszes ércoporsót délszaki növények és égő gyertyák sokasága veszi körül, míg a koporsón ott látható a rektori méltóság jelvénye, a rektori pálca. A ravatal mellett, az Entreprise huszárjai es gyászruhás orvostanhallgatók teljesítenek díszőrséget. A koporsót a délelőtt folyamán teljesen elárasztották a drága friss virágból font koszorúkkal koszorut tett a ravatalra az egyetem az orvosi fakultás tanári kara, a Magyar Tudományos Akadémia, melynek Schulek rendes tagja volt, Magyarország szemorvosainak egyesülete s a többi összes orvosi egyesület, más tudományos egyesületek és a hálás tanítványok egész serege. A temetés délután négy órakor megy végbe; az egyház részéről Horváth Sándor evangélikus lelkész mondja a bucsuztatót, míg az egyetem és a Tudományos Akadémia nevében Genersich Antal, orvoskari dékán parentálja el a halottat, a kollégák nevében pedig Grósz Emil tanár bucsuzik el a sírnál.

**Kossuth-utcahoz közel
egy butorozott
udvari szoba
kiadó.**

Cím a kiadóhivatalban.

